

Verzoening en plaatsvervangning

1 Timotheüs 2:6

Door mijn omgang met gelovigen, en in het bijzonder met hen die prediken, heb ik ontdekt dat een groot deel van de vage en onduidelijke wijze waarop het evangelie gepredikt wordt (en ik kan eraan toevoegen een deel van de Calvinistische en Arminiaanse tegenstelling) voortspruit uit het niet duidelijk onderscheiden van de verzoening en de plaatsbekleding. Mijn zorg betreft niet deze woorden als zodanig, maar het praktische verschil ertussen, dat erg eenvoudig is, en ik denk van groot belang. Ik zeg de woorden als zodanig, omdat in de verzoening Christus in zekere zin onze plaats innam. Maar toch is er een werkelijk onderscheid in de Schrift tussen de verzoening en de plaatsbekleding.

Dit verschil wordt duidelijk aangegeven bij de offers van de grote verzoendag in Leviticus 16. Aaron slachtte de var ten zond-offer (Lev. 16:3,6,11), en de bok ten zondoffer die het lot voor de Heere werd genoemd (Lev. 16:8, 9, 15) en sprengde het bloed zowel van deze var als van deze bok óp en vóór het verzoendeksel, en op het altaar (Lev. 16:14,15,18). Het bloed werd gebracht tot God, Wiens heilige tegenwoordigheid door de zonde onteerd en beledigd was. Zo heeft de Heer Jezus door Zijn volmaakte gehoorzaamheid en liefde tot Zijn Vader - doordat Hij Die geen zonde kende, tot zonde werd gemaakt - God op de plaats van de zonde volkomen verheerlijkt. Gods majesteit, gerechtigheid, liefde, waarheid, ja alles wat Hij is, werd door het werk dat Christus heeft volbracht, volkomen verheerlijkt, en het bloed was hiervan in het heiligdom zelf het volmaakte getuigenis. Hoewel onze zonden er de aanleiding toe waren, werd God Zelf in en door dit wonderbare werk van Christus op het hoogst verheerlijkt. Vanaf dit ogenblik kon het getuigenis uitgaan in de gehele wereld dat God méér dan bevredigd, ja, verheerlijkt is geworden, en dat iedereen die door dat bloed komt en tot God nadert, vrij en ongehinderd, ja ten volle door God ontvangen en aanvaard wordt.

Maar er werden op het hoofd van de eerste bok geen zonden beleden. Het slachten van deze bok was ongetwijfeld om de zonde vanwege de zondigheid van Israël. Maar toch was hier alleen het bloed dat aan God werd aangeboden. In het oordeel werd met de zonde gehandeld in overeenstemming met Gods heerlijkheid. Ja, tot de volle verheerlijking van God, want nimmer werd Zijn majesteit, Zijn liefde, en Zijn haat tegen de zonde zo gezien. God kon in genade de terugkerende zondaar tegemoet gaan zoals Hij in Zichzelf is. Ja meer nog, Hij kon in de oneindigheid van Zijn liefde de mensen smeken tot Hem terug te keren.

Maar naast dit alles was er een persoonlijke schuld. Er waren werkelijke, persoonlijke zonden waarvoor Israël verantwoordelijk was. En de mensen zijn verantwoordelijk in overeenstemming met wat rechtvaardig van ieder moet worden geëist. Op de grote verzoendag beledde de hogepriester de zonden van het volk op de weggaande bok, terwijl hij zijn beide handen op het hoofd van die bok had gelegd. Hierdoor werden de persoonlijke zonden, door iemand die het gehele volk vertegenwoordigde, op de bok overgedragen, en zo werden ze voor altijd weggedragen zodat ze nooit meer gevonden konden worden. Nu, dit is iets geheel anders dan wat in de eerste bok wordt voorgesteld. Christus is zowel Hogepriester als Slachtoffer, en heeft al de zonden van Zijn volk, alsof ze Zijn eigen zonden waren, aan God beleden, terwijl Hij al onze zonden in Zijn eigen lichaam op het hout droeg (1 Petr. 2:24).

De twee bokken stellen slechts één Christus voor, maar gezien in de twee zijden of gezichtspunten van Zijn offer. Het eerste op God gericht, en het tweede als de drager van onze zonden. Het bloed is het getuigenis van het wonderbare feit dat alles nu op een volmaakte wijze volbracht is en Hij is niet zonder bloed ingegaan (Hebr. 9:7). Christus is het zoenoffer voor onze zonden (1 Joh. 2:2). Maar de eerste zijde van Christus' werk heeft ook betrekking op de gehele wereld; 1 Johannes 2:2 vervolgt namelijk: 'Hij is het zoenoffer ook voor de gehele wereld'. Alles wat noodzakelijk was, is volbracht. Daarom zegt het evangelie tot de wereld: 'En wie dorst heeft, kome; wie wil neme het water des levens om niet' (Openb. 22:17). In dit eerste gezichtspunt kunnen we dus zeggen dat Christus de dood smaakte voor ieder mens, dat Christus voor allen stierf, dat Hij Zichzelf gaf tot een losprijs voor allen (1 Tim. 2:6) - een voor ieder die wil komen ter beschikking stand en voldoende offer voor de zonde.

Tot hiertoe spraken we over de dood van de Heer Jezus, Zijn werk op Golgotha met het oog op een heilig God. Dit offer was voldoende om de zonde 'af te schaffen'.

Als er echter over het dragen van de zonden gesproken wordt, is de uitdrukking altijd anders. Dan is het: 'Hij droeg onze zonden', 'Hij droeg de zonden van velen'. Dan wordt het woord 'allen' zorgvuldig vermeden. Ik zeg zorgvuldig, omdat in Romeinen 5:18-19 het onderscheid inderdaad zeer nauwkeurig wordt gemaakt. Het eerste, 'onze zonden', is de taal van het geloof. Het is te aanvaarden voor ieder die daarop een beroep doet, maar men kan er alleen gebruik van maken en het kan alleen aangewend worden 'door het geloof. Het gelovig overblijfsel van Israël zal het zich toe-eigenen met inbegrip van de zegen voor de volken, want Hij stierf voor dat volk Israël. De Christenen kan het dienen 'door het geloof; voor allen die geloof hebben om het zich ten dienste te maken, om er zich van te bedienen (Hand. 10:43; 13:38-39; 16:30-31).

Het tweede, 'de velen', in Romeinen 5:19, is beperkter dan 'allen'. In het algemeen heeft het woord de kracht van de 'velen', in tegenstelling tot een hoofd, of leiders en de massa die met hen verbonden is. 'De velen' van de ene mens Adam (Rom. 5:19a) waren in feite allen, maar die allen staan met hem in verbinding. De 'velen' van Christus (Rom. 5:19b) zijn zij die met Hem verbonden zijn. Maar men zal nooit in de Schrift kunnen vinden dat Christus de zonden van allen gedragen heeft. Had Hij dit gedaan, dan zou er nooit meer over deze zonden gesproken kunnen worden, en zou er nooit iemand naar zijn werken geoordeeld kunnen worden (Openb. 20:13).

Dat Christus voor allen stierf, wordt duidelijk in de Schrift getoond, zoals we hebben gezien in 1 Timotheüs 2:6. Vanuit dit oogpunt bezien, ga ik tot de wereld, met Zijn dood en met de liefde die daarin werd geopenbaard als de grond, ja de enige grond waarop de mens tot God kan naderen. Pas als iemand gelooft, kan ik tot hem zeggen: 'Nu heb ik U nog meer te vertellen, Christus heeft al uw zonden gedragen en er zal daarom nooit meer aan die zonden gedacht worden door God'.

De betekenis en de draagwijdte van het bovenstaande wordt ons terstond duidelijk als we letten op het verschil tussen de Arminiaanse en de Calvinistische prediking. De Arminianen aanvaarden de dood van Christus voor allen, maar verbinden er in het algemeen het dragen van onze zonden aan. Daardoor wordt alles ontkracht wat betreft de waarde, de kracht en

de geldigheid van het dragen van onze zonden door Christus, en zij ontkennen een belangrijk aspect van het werk van de Heer Jezus voor Zijn volk Zij zeggen: 'Als God allen liefheeft, kan Hij niet sommigen in het bijzonder liefhebben'. En een onzekere behoudenis is het resultaat. Op deze wijze wordt de weggaande bok praktisch terzijde gesteld.

De strenge Calvinisten daarentegen houden zich aan het dragen door Christus van de zonden van Zijn volk, zodat dit werkelijk behouden is, maar verder zien zij niets. Ze zeggen: 'Als Christus de Gemeente heeft liefgehad, en Zichzelf voor haar heeft overgegeven, kan er geen werkelijke liefde voor iets anders zijn'. En zij loochenen daardoor het sterven van Christus voor allen en het onderscheidend karakter van de verzoening en het bloed op het verzoendeksel. Ze zien niets anders dan de plaatsvervangings.

Dit is echter de waarheid: Van Christus wordt nooit gezegd dat Hij de wereld heeft liefgehad. Hij heeft de Gemeente liefgehad en heeft haar eeuwig lief. Dit is een liefde in een heel bijzondere verhouding.

Van God wordt daarentegen nooit gezegd dat Hij de Gemeente heeft liefgehad, maar 'de wereld'. Dit is de Goddelijke goedertierenheid, die uit de natuur van God voortspuit (niet uit Zijn eeuwig voornemen), en Zijn heerlijkheid is het werkelijke eindresultaat. Maar ik wil hierbij nu niet stilstaan. Ik wil alleen de verwarring laten zien die er ontstaat als men geen onderscheid maakt tussen de verzoening en de plaatsvervangings, want dit heeft noodzakelijk tot gevolg dat het evangelie verward wordt voorgesteld. Ten eerste wordt het evangelie er krachteloos door, als men zich tot de wereld richt. Vervolgens maakt het de zekerheid van de gelovige wankel. Ten slotte geeft het in elk opzicht onduidelijkheid, vaagheid en onzekerheid in de verkondiging van de waarheid.

Ik geloof dat het ernstig tot de zielen spreken en het prediken van Christus met liefde tot Hem, gezegend zal zijn en van meer gewicht is dan een grote nauwkeurigheid van uitdrukking. Maar nochtans is het een steun voor de prediker als hij een helder inzicht heeft, zelfs al zou hij er tijdens het prediken van Christus niet aan denken. Maar als er later gebouwd wordt, is de stevigheid van het fundament van het grootste belang.

J.N. Darby.